

Sådan forhindrer vi børn og unge i at begynde at ryge

Højere priser på cigaretter er det meste effektive redskab til at få færre børn og unge til at begynde at ryge. I en ny rapport fra Vidensråd for Forebyggelse dokumenteres det for første gang, hvad der virker og ikke virker i kampen mod børn og unges høje tobaksforbrug.

Hver eneste dag begynder 40 børn og unge i Danmark at ryge. 16 procent af de danske unge i alderen 16-24 år ryger dagligt, og i løbet af de seneste år er andelen af rygere blandt unge steget. Tallene er skræmmende, da børn og unge simpelthen er meget mere følsomme over for de skadelige virkninger af rygning end voksne. Ryger man som barn, risikerer man eksempelvis nedsat vækst i lungerne og nedsat lungefunktion. Unges hjerne er også særligt udsat for nikotins skadelige virkninger, da den ikke er færdigudviklet. De unge risikerer, at rygning går ud over deres hjerne på længere sigt:

”Desto tidligere du begynder at ryge, desto hurtigere bliver du også afhængig af nikotinen, og det forøger også din risiko for at blive dagligryger som voksen. Det allervigtigste er derfor, at vi får stoppet den bølge af børn og unge, som begynder at ryge, og dermed er i stor risiko for at blive syge af det senere i livet,” siger Jørgen Vestbo, professor i lungemedicin ved The University of Manchester og formand for arbejdsgruppen bag rapporten.

Højere pris virker bedst

Vidensråd for Forebyggelse har for første gang indsamlet, sammenfattet og vurderet den nyeste videnskabelige forskning om, hvad der virker bedst til at forebygge, at børn og unge starter på cigaretterne. Formålet med rapporten er at inspirere forskellige aktører til handling med det mål, at færre unge bliver rygere.

Rapportens konklusion er klar: Højere pris på tobak er det mest effektive redskab mod børn og unges rygning:

”For unge betyder prisen på tobak alt. Unge træffer ikke altid velovervejede og rationelle valg om at begynde at ryge, men hvis en pakke cigaretter koster 100 kroner, har de ganske simpelt ikke råd. Derfor er højere priser uden tvivl det, som virker allerbedst, når børn og unge skal forhindres i at

ryge,” forklarer Charlotta Pisinger, professor ved Center for Klinisk Forskning og Forebyggelse på Frederiksberg Hospital og medforfatter til rapporten.

Kombiner flere indsatser

Hun understreger dog, at der ikke findes én magisk løsning, men at forebyggelse af rygning blandt børn og unge kræver indsatser fra både stat, kommuner, regioner, skoler, forældre og sportsklubber m.fl.:

”Vores rapport dokumenterer, at det også virker at håndhæve forbuddet mod salg af tobak til mindreårige, at forbyde tobaksreklamer og at skabe røgfri miljøer og helt røgfri skoletid. I Norge er det lykkedes at få andelen af rygere i aldersgruppen 16-24 år ned på kun tre procent. Det har man gjort ved først og fremmest at sætte prisen på tobak op. Men også ved at kombinere en lang række andre indsatser. Danmark bør kigge Norges vej, hvis vi skal i nærheden af regeringens mål om en røgfri generation i 2030 – og dermed en sundere dansk befolkning på længere sigt,” siger Morten Grønbæk, formand for Vidensråd for Forebyggelse.

Forbud virker kun, hvis de håndhæves

I rapporten dokumenteres også, hvad der ikke virker, når målet er, at færre børn og unge skal ryge. Ikke helt overraskende har et forbud mod salg af tobak til mindreårige ringe effekt, medmindre det håndhæves. Og selv om læreren i skolen fortæller børn og unge om rygningens skadelige virkning, afholder det dem ikke fra at begynde at ryge. Ligeledes kan e-cigaretter ikke bruges til at forebygge rygning blandt børn og unge.

Rapportens resultater præsenteres og debatteres på en stor konference om forebyggelse af rygning blandt børn og unge arrangeret af Vidensråd for Forebyggelse i samarbejde med TrygFonden den 25. april 2018.

For yderligere oplysninger, kontakt venligst

- Morten Grønbæk, formand for Vidensråd for Forebyggelse, mobil: +45 24 24 81 65, e-mail: mg@si-folkesundhed.dk.
- Pernille Bendtsen, fagredaktør og presse, mobil: +45 35 44 83 16/+45 51 34 62 39, e-mail: pbe.vff@dadl.dk.
- Jørgen Vestbo, arbejdsgruppeformand bag rapporten, mobil: +45 30 35 03 17, e-mail: Jorgen.Vestbo@manchester.ac.uk.
- Charlotta Pisinger, arbejdsgruppemedlem, mobil: +45 51 22 40 70, e-mail: charlotta.pisinger@regionh.dk.

Har du brug for kontaktoplysninger på cases, der har gjort en særlig indsats for at blive røgfri? Så er du velkommen til at kontakte os på vff@dadl.dk eller tlf.: +45 35 44 82 76.

Læs mere

Rapporten "Forebyggelse af rygning blandt børn og unge. Hvad virker?" kan downloades på www.vidensraad.dk. Her finder du også et faktaark over rapportens væsentligste konklusioner.

Om Vidensråd for Forebyggelse

Vidensråd for Forebyggelse er et uafhængigt råd etableret af Lægeforeningen og TrygFonden. Rådet består af 15 eksperter, der samler og formidler den nyeste forskningsviden om forebyggelse af sygdom og fremme af befolkningens sundhed.